

πρός καταπολέμησιν τῶν τραγελαφικῶν υπερβολῶν καὶ προλήψεων τοῦ ἀρχαιομανοῦς στρατοπέδου. Βεβαίως οἱ νεώτεροι εἰδικοὶ γλωσσολόγοι μας, μαθηταὶ τοῦ κ. Χατζιδάκη καὶ μέλλοντες κατὰ πᾶσαν πιθανότητα διάδοχοι αὐτοῦ εἰς τὴν ἔδραν τῆς γλωσσολογίας ὡς τέκνα νεωτέρας ἐποχῆς, περισσότερον ὄριμου καὶ ἀνεπιτήδευτου τῶν νέων ἰδεῶν, θὰ δυναθῶσιν πολὺ εὐκολώτερον τοῦ διδασκάλου τῶν νῦν διδάξουν τὰς νέας γλωσσικὰς ἰδέας, χωρὶς τὸ τοιοῦτον νὰ προκαλέσῃ ἀκαδημαϊκὸν καὶ κοινωνικὸν σκάνδαλον, διότι ἕως τότε ἡ νέα γλωσσικὴ ἰδέα θὰ ἔχη κερδίσει πολλοὺς λειτουργοὺς τοῦ πανεπιστημίου καὶ τῆς κυβερνήσεως καὶ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς διανοουμένης κοινωνίας μας.

Καὶ ταῦτα μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὸ καθυπερβολικὸν ζήτημα, τὸ ἐποικον ἦτο ἡ πρώτη ἀρχὴ καὶ βᾶσις τῆς ἐπαναστάσεως. Ἄς ἴδωμεν τώρα συντόμως καὶ τοὺς ἄλλους κλάδους τῆς πνευματικῆς δράσεως, οἱ ὅποιοι ἰσχυρότατα ἐπηρέασθησαν ἀπὸ τὴν νέαν γλωσσικὴν ἐπαναστατικὴν ἰδέαν καὶ εἰς τοὺς ὁποίους σήμερον κυριάρχουν καὶ πασοτικῶς οἱ ὀπαδοὶ τῆς γλωσσικῆς μεταρρυθμίσεως.

Εἰς τὴν ποίησιν ὑστερον ἀπὸ ὀλιγοχρόνιον κυριαρχίαν τῶν ἀψύχων ποιητῶν τῆς σχολαστικῆς καθαρευούσης ψευδοκλασσικῆς καὶ ψευδορωμαντικῆς σχολῆς (ἀδελφοὶ Σούτσια, Σπυρίδων Βασιλειάδης, Δημήτριος Παπαρρηγόπουλος, Ἀλέξανδρος Ραγκαβῆς, ἐν μέρει Ἀχιλλεὺς Παράσχος κτλ. κτλ.) ἐπανήλθε καὶ ὑπερίσχυεν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς νέας γλωσσικῆς κινήσεως ἡ παλαιὰ δημοτικὴ παράδοσις τῶν πρώτων μας ζωντανῶν ποιητῶν (Ρήγγα Φερραίου, Ἰωάννου Βηλαρά, Ἀθανασίου Χριστοπούλου καὶ τῆς ἐνδόξου Ἰωνικῆς σχολῆς μὲ τὸς δύο μεγάλους μας ποιητὰς ἐπὶ κεφαλῆς: Διονύσιον Σολωμὸν καὶ Ἀριστοτέλῃν Βηλαωρίτην). Ἐκτοτε ραγδαίως ὑπερίσχυσε τὸ νέον ζωντανὸν ρεῦμα καὶ σήμερον ἡ ποίησις μας καθ' ὀλοκληρίαν εὐρίσκειται εἰς τὰς χεῖρας τῶν δημοτικιστῶν ἀναφαίρετον πλέον κτήμα των. Καὶ ἐδῶ ἔχομεν καθήκον νὰ ἀναφέρωμεν τὴν μεγάλην μορφήν τοῦ μεγαλύτερου τῶν ζώντων ποιητῶν μας: Κωστῆ Παλαμᾶ—μῆς ἐντελῶς ἐξαιρετικῆς φυσιογνωμίας καὶ ὡς ποιητοῦ καὶ ὡς λογοτέχνου καὶ ὡς ἰδεολόγου καὶ ὡς διανοουμένου καὶ ὡς ἀνθρώπου—ὁ ὅποιος καὶ ὑπῆρξεν ὁ διδάσκαλος, ὁ ὀδηγός, ὁ δημιουργός καὶ παιδαγωγός μῆς ὀλοκληροῦ γενεᾶς νέων ποιητῶν καὶ λογοτεχνῶν. Κατὰ ἱστορικὸν καθήκον ὀφείλομεν νὰ ἀναφέρωμεν καὶ τὴν λαμπρὰν κλειάδα τῶν νέων ζωντανῶν μας ποιητῶν, ἐκτὸς ὀλιγίστων ἐξαιρέσεων, ὄλων ἀδιαλλάκτων καὶ φανατικῶν ὀπαδῶν τῆς δημοτικῆς μας γλώσσης (Α. Πάλλης, Α. Μαβίλης, Γ. Καλοσοῦρος, Ι. Καμβύσης, Κ. Κρυστάλλης, Ι. Γρυπάρης, Α. Πορφύρας, Π. Βασιλικός, Γ. Δροσίνης, Ζ. Παπαντωνίου, Κ. Καδάρης, Μ. Μαλακάσης, Α. Σικελιανός, Σ. Σκίπης, Κ. Βάρναλης, Α. Καμπάνης, Μ. Αὔγερης καὶ ἐν μέ-

ρει Ι. Πολέμης καὶ Γ. Σουρῆς, διὰ τὰ ἀναφέρωμεν μόνον τοὺς γνωστοτέρους εἰς ἡμᾶς *).

(Ἀκολουθεῖ)

Γ. ΣΚΑΗΡΟΣ

(*) Ζητοῦμεν συγγνώμην ἀπὸ τοὺς κ. κ. ποιητὰς καὶ λογοτέχνας, τοὺς ὁποίους εἴτε ἐξ ἀγνοίας εἴτε ἐξ εὐκόλου ἄλλωστε ἐπιλησμοσύνης δὲν ἀναφέρωμεν εἰς τὰς σημειώσεις αὐτάς, τὰς ἐντελῶς προχείρους. Εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅλους, παλαιούς καὶ νέους, ἀλλ' οὔτε βεβαίως καὶ ὁ σκοπὸς μας εἶνε νὰ ὑψώσωμεν σκοπίμως τοὺς μὲν καὶ ὑποβιάσωμεν τοὺς ἄλλους, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ δεῖξωμεν συνοπτικῶς τὴν δύναμιν καὶ δράσιν τοῦ δημοτικισμοῦ μας.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

«ΓΡΑΜΜΑΤΑ». Ἀλεξάνδρεια 1916. Φύλλο 28—30, τόμος τρίτος, σελ. 364. Ὁ νέος τόμος τῶν «Γραμμάτων» γεμάτος ἀπὸ ὕλη διαλεκτῆ, περὶ καὶ ἔμμετρον. Καὶ μόνο τὰ περιεχόμενά τοις ν' ἀραδιάζαμε, θὰν τοῦ εἴταμε ἡ καλύτερη σύστασις. Σεχωρίζομε ὡςτὸσο ἕνα ἄρθρον τοῦ Ψυχῆρη, «Πρὸς τὸ φῶς», ποὺ μπορεῖ νὰν τὸ τυπώσωμε καὶ μῆς σ' ἐρχόμενον φύλλο, τὴ μετάφραση τῆς «Τρικυμίας» τοῦ Σαίξπηρ ἀπὸ τὸν κ. Κ. Θεοτόκη (Ὁ «Ὀθέλλος» του μῆνης τώρα ἔτοιμος σὲ βιβλίον, φυλάει τὰ ὑπόγεια τοῦ ἐκδότη του, ποὺ πάσχει ἀπὸ κακοήθικο φ α τ α ο υ λ ι σ μ ὀ κ' ἔννοει νὰ καταγωνιάται τὰ συγγραφικὰ δικαιώματα), τὸ «Ταξίδι» τοῦ Ρήγγα Γκόλφη, τὸ «Μειρολόγι» καὶ τὸ «Πάθος» τῆς Μυρτιώτιδας, καὶ ἄλλα ἀρκετὰ ἀξιοσημείωτα. Ἀπὸ τὸν τελευταῖον τόμον τῶν «Γραμμάτων» πληροφοροῦμεθα πῶς ἔχομε στὴν Ἀθήνα κ' ἕνα μεγάλο ποιητὴ, τὸ Βελμαῖν, ποὺ μερικά του τραγούδια θὰ ἠμποροῦσε νὰ τὰ ὑπογράψαι καὶ ὁ ἄμοιρος ὁ Βερλαῖν. Δὲν ξέρομε μόνο ἂ δέχεται καὶ ὁ Βέλμος ν' ἀποδώσει τὸ ἴδιο κοπλιμέντο στὸ Γάλλο συνάδερφόν του καὶ νὰ ὑπογράψαι μερικά τραγούδια του. Ὁ κριτικὸς κ. Μιχάλης Πετρίδης δημοσιεύει βαθυστοχάστη κριτικὴ γιὰ τὸν Ἀγγελο Σικελιανό, ποὺ τὸν ἀποκαλεῖ, καὶ μὲ ὄλο του τὸ δάκρυ, «μεγάλον ποιητὴ καὶ μέγαν δημιουργόν», καὶ ὁ κ. Ν. Νικολοῦδης δημοσιεύει τὸ «Μυστικόν του», ποὺ ἡ «Ἀκρόπολις» δὲ δισταξε καθόλου νὰ τὸ ἀνακηρύξει ἀριστουργημα ἀριστουργημάτων. Τὰ «Γράμματα» πουλιούνται στὸ «Ἀκαδημαϊκὸν βιβλιοπωλεῖον» δρ. 4.

ΜΙΑ ΔΗΛΩΣΗ

Παίρνομε ἀπὸ τὴ «Νέα Ἑλλάδα» (25. 6. 1916 σελ. 9, στήλ. 5) τὴν ἀκόλουθον:

ΔΗΛΩΣΙΣ

Στὸ τελευταῖον φύλλον τῆς «Ἀρμονίας» τυπώθημε ἕνας λιβέλλος γιὰ τὸ νεαρό μου φίλον Πάνον Ταγκόπουλον μὲ τὸ στοιχεῖον Μ. ποὺ ἀφίσαμε νὰ πιστευτῆ πῶς τὸν ἔγραφα ἐγώ. Ὡστόσο ἐγὼ α') λιβέλλου δὲ γράφω καὶ β') δ,τι γράφω τὸ ὑπογράφω π ἄ ν τ α.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ